១២- សុភាទន្សាយ

(ពាក្យរាយតពីពាក្យកាព្យ)

ដំណាលពីរឿងទន្សាយ កាលដែលរត់ពីអណ្តូងទៅនោះ ទៅឈប់នៅជិតភូមិមានយាយចាស់ម្នាក់ទូលចេកទៅលក់ ទន្សាយឃើញគិតថា "ឥឡូវអញអស់កំលាំងម្ល៉េះ ធ្វើម្តេចនឹងបានចេកនោះស៊ីមានតែធ្វើស្លាប់" គិតហើយក៏លូនទៅដេកនៅផ្លូវ ។ ឯយាយចាស់នោះទូលចេកដើរមកដល់ឃើញទន្សាយគិតស្មានថាជាស្លាប់មែនហើយលាន់មាត់ថា "អុះអញមកលក់ចេកថ្ងៃនេះ ហៅពេញជាមានលាភពន់ពេក អញនឹងយកអាទន្សាយនេះទៅស្លស៊ីបានម្តង" ហើយក៏លើកទន្សាយនោះដាក់ក្នុងល្អីដើរទៅ ។ ទន្សាយនោះកាលបើយាយចាស់ដាក់ទៅលើល្អីចេកហើយ ក៏បកស៊ីៗ ។ លុះយាយចាស់នោះដល់ទៅផ្ទះគេៗហៅទិញចេកគាត់ដាក់កញ្ជើចេកពីលើក្បាលមកទន្សាយវាលោតបោលទៅមើលទៅចេកនៅសល់តែសំបក ។ យាយចាស់នោះថា "ម៉ែ! អាទន្សាយវារស់ទេតើ អញស្មានថាវាងាប់" ។ ចេកនោះក៏អស់ខានលក់ទន្សាយនោះក៏វាបោលរួចទៅ ។

ឯទន្សាយកាលបោលពីភូមិនោះឆ្លងចូលទៅក្នុងព្រៃ ចុះទៅក្នុងត្រពាំងមួយប្រុងនឹងផឹកទឹក ។ កាលនោះមានខ្យងក្នុងត្រពាំងនោះវាឃាត់ថា "អាទន្សាយឯងម្តេចក៏មកផឹកទឹកអញ" ។ ទន្សាយឆ្លើថា "ថ្វីបើអញផឹកទឹកផងទឹកម៉ែឪអាណា ?" ។ ខ្យងថា "អើទឹកផងអញ" ។ ទន្សាយឆ្លើយថា "បើដូច្នោះឯងបោលភ្នាល់នឹងអញ អញបោលលើគោកឯងហែលក្នុងទឹកបើឯងហែលលឿនជាងអញៗ ខានផឹកទឹកត្រពាំងនេះ បើអញបោលលឿនជាងឯងអញផឹកទឹកត្រពាំងនេះ" ។

ខ្យងក៏ព្រមភ្នាល់ទើបខ្យងវាគិតគ្នាវាថា "យើងបណ្តាក់គ្នាអោយជុំវិញតែមាត់ត្រពាំងនេះ បើទន្សាយវាស្រែកហៅ កុំអោយអ្នកឯក្រោយឆ្លើយឡើងអោយអ្នកណាដែលនៅឯមុខនោះឆ្លើយឡើង" ។ គិតគ្នារួចស្រេចហើយស្រែកប្រាប់ទៅទន្សាយថា "ទន្សាយនោះវាឆ្លើយថា «ភូក»" ។ ទន្សាយថា "ម៉ែ! អានេះហែលលឿនទៅឆ្ងាយណាស់" ។ ទន្សាយបោលទៅទៀតហើយហៅទៀតខ្យងមុខនោះឆ្លើយឡើងទៀតបោលពុំចេះទាន់ឡើយទន្សាយទទួលចាញ់ប្រាជ្ញាខ្យងពុំហ៊ានផឹកទឹកត្រពាំងបឹងបួរឯណាឡើយ ផឹកតែទឹកសន្សើមតាំងពីនោះមក ។

ឯទន្សាយបោលពីនោះទៅទៀត គិតនឹងឆ្លងទៅត្រើយម្ខាង ពុំដឹងគិតធ្វើដូចម្តេចនឹងទៅបាន ។ កាលនោះមានក្រពើមួយហែលចុះឡើង ។ ទន្សាយឃើញហើយគិតថា "អញធ្វើដូចម្តេចនឹងបានអាក្រពើនេះ ចំលងអញទៅដាក់ត្រើយនាយ" គិតហើយធ្វើជាសួរថា "បងក្រពើបងឯងកើតអ្វីបានជាគគ្រាតអស់ទាំងខ្លួន ?" ។ ក្រពើនោះប្រាប់ទៅវិញថា "គេហៅកើតស្រែង" ។ ឯទន្សាយថា "បងចំលងតែអញទៅដល់ត្រើយនាយចុះ អញនឹងមើលស្រែងបងឯងអោយជា" ។ ឯក្រពើឮគេថានឹងមើលអោយជាដូច្នោះក៏អរណាស់ មកឡើងបង្អើលខ្លួនលើគោកហើយថា "អញចំលងអ្នកឯងទៅអ្នកឯងមើលស្រែងខ្ញុំអោយជាចុះ" ។ ទន្សាយថា "អើ! កុំភ័យ" ។ ទន្សាយខ្ចីមក្រពើវាកាច់ស្លឹកឈើទ្រាប់អង្គុយ ។ ក្រពើសួរថា "ចាំទ្រាប់ស្លឹកឈើធ្វើអ្វី ?" ទន្សាយថា "បងឯងមានគុណនឹងខ្ញុំក្រែងវាបាបខ្ញុំ" ។ ហើយទន្សាយឡើងជិះលើក្បាលក្រពើនោះ ។ ឯក្រពើជឿស្មោះចំពោះថាជាត្រង់ពិតមែនខំហែលចំលងបានដល់ទៅត្រើយនាយ ។ ទន្សាយចុះពីលើក្បាលក្រពើបោលឡើងទៅលើគោកហើយស្រែកថា "ស្រែងអាឯងកើតតាំងតែពីជីដូនជីតាអាឯងមកអាណាមើលជា" ។ ក្រពើខឹងណាស់គិតថា "អាទន្សាយនេះវាបញ្ឆោតអញដល់ខ្នាតហើយពុំធ្វើដូច្នេះនឹងខាំវាបាន" គិតហើយធ្វើដូចគល់អណ្តែតទឹករសាត់ចុះឡើង ។ ទន្សាយនោះវាបោលទៅមកឃើញក្របីមួយងាប់នៅមាត់ត្រពាំងធ្លាតរូងពោះក្របីនោះ ក៏ទន្សាយវាចូលលេងដល់ត្រូវថ្ងៃក្តៅ គូថក្របីនោះវាខ្ទិបជិតទន្សាយចេញមកវិញពុំរួចវិលវល់នៅក្នុងពោះក្របីនោះទាល់តែល្ងាច ។ លុះល្ងាចមានមនុស្សមកដងទឹកទន្សាយថា "ឱអស់លោកអ្នកស្រុក អាណិតដងទឹកមក

ស្រោចគួថក្របីនេះអោយទានមេត្តាប្រោសយកតែបុណ្យទៅចុះ លោកបានបុណ្យច្រើនណាស់" ។ អ្នកដងទឹកគេឮច្រើនដង គេក៏ដងទឹកទៅស្រោចគួថក្របីនោះក៏រីកចេញ ។ ទន្សាយវាចេញមកខាងក្រៅរួចហើយវាបោលទៅវាលស្រែថា "គ្មានបានគុណប្រយោជន៍អ្វីទេ អញបញ្ឆោតអោយតែរួចខ្លួនអញទេ" ។ ទន្សាយវាបោលទៅទៀតឃើញក្រពើបណ្ដែតខ្លួនក៏មន្ទិលក្នុងចិត្តថា "នេះជាក្រពើ ឬមួយជាគល់ទេអេះ ?" ។ ទន្សាយគិតដូច្នោះហើយទើបស្រែកថា "បើជាក្រពើទេអោយអណ្ដែតបណ្ដោយទឹក បើជាគល់អណ្ដែតច្រាសទឹកឡើងទៅវិញ" ។ ឯក្រពើឮថាដូច្នោះហើយគិតថា "អញថាធ្វើជាគល់ ឥឡូវគេថាបើគល់អោយអណ្ដែតច្រាសទឹក បើដូច្នោះអញធ្វើជាច្រាសទឹកវិញចុះ" គិតហើយក៏ហែលច្រាសទឹកទៅវិញ ។ ទន្សាយឃើញហើយវាថា "យើ! មើលនែអាក្រពើ អាឯងមកបញ្ឆោតអញ កុំអាបញ្ឆោតមិនបានទេ" ។ ក្រពើឮហើយគិតថា "អញចាញ់ប្រាជ្ញាទន្សាយទៀតហើយ" ទើបគិតទៀតថា "បើដូច្នេះអញឡើងលើគោកធ្វើជាងាប់វិញទើបស្រួល" គិតដូច្នេះហើយក៏ឡើងទៅដេកលើគោកហាមាត់ដូចជាគេងាប់ ។ ឯទន្សាយដើរទៅដើរមកឃើញក្រពើដេកដូច្នោះ គិតថា "អានេះងាប់ហើយតើ" ។ រួចដើរចូលទៅក្នុងមាត់ក្រពើនោះ ហើយអង្អែលចង្កូមលេងថា "អើចង្កូមធំនេះធ្វើដងកាំបិតស្នៀតអញ ចង្កូមតូចនេះធ្វើដងកាំបិតស្លាអោយប្រពន្ធអញកាត់គាត់" ។

កំពុងតែរៀបរាប់ក្រពើត្របាក់ឃុប ។ ទន្សាយបោលប្លូចចូលទៅក្នុងពោះហើយស្រែកថា "ឱ! ជាណាស់ហើយនេះ អញកំពុងតែចង់ស៊ីពោះវៀនបត់ចន្លាសផង ឥឡូវបានមកដល់ក្នុងពោះហើយ អញស្រាវពោះវៀនបត់ចន្លាសអាំងស៊ីអោយអស់" ថាហើយក៏ផ្ទាត់ក្រចកឮស្នូរប្រែះៗ ។ ឯក្រពើឮហើយក៏ភ័យណាស់អង្វរថា "បងទន្សាយអាណិតចេញទៅចុះ ខ្ញុំមិនហ៊ានខាំបងឯងទេ" ។ ទន្សាយថា "អើបើអាឯងអង្វរអញៗអាណិតអញលែងអាឯង" ។ ក្រពើហាមាត់ឡើងហើយទន្សាយនោះបោលចេញទៅ ។

ទន្សាយបោលទៅៗ ឃើញដង្កត់ឈើមួយនៅមាត់ត្រពាំង ឡើងទៅអង្គុយលើដង្កត់ឈើនោះ ។ ដល់ថ្ងៃក្ដៅរលាយជ័រឈើជាប់ឯគូថទន្សាយនៅដង្កត់ឈើទៅ ។ កាលនោះមានកូនដំរីមួយមកផឹកទឹកត្រពាំងនោះ ។ ទន្សាយឃើញហើយថា "យើឯងៗ! ម្ដេចក៏មកផឹកទឹកអញ ? ទេពតាលោកអោយអញចាំនៅទីនេះ" ។ កូនដំរីភ័យណាស់ក៏បោលទៅប្រាប់មេ មេឮកូនប្រាប់ដូច្នោះខឹងណាស់ មករកទន្សាយសួរថា "អាទន្សាយឯងម្ដេចក៏មិនអោយកូនអញផឹកទឹក ?" ។ ទន្សាយថា "អើអញមិនអោយផឹកត្បិតទេពតាលោកអោយអញចាំ" ។ មេដំរីនោះខឹងណាស់ចាប់ទន្សាយបោះពីនោះទៅចូលក្នុងចំការតាចាស់ម្នាក់ ។ ឯតាចាស់នោះគាត់ដាំត្រសក់ពេញតែចំការ ។ ទន្សាយនោះលួចត្រសក់គាត់ស៊ីតែសព្វថ្ងៃ ។ តាចាស់នោះខឹងណាស់គិតធ្វើអន្ទាក់ដាក់ដល់មួយយប់នោះទន្សាយទៅស៊ីក៏ត្រូវអន្ទាក់តាចាស់នោះ ។ ទន្សាយភ័យណាស់ក្រែងតាចាស់មកទាន់ ។ ពេលនោះមានគីង្គក់មួយលោតចុះលោតឡើង ។ ទន្សាយឃើញហើយក៏អរណាស់ ធ្វើជាសួរថា "អ្នកបងគីង្គក់អ្នកបងកើតអ្វី ?" ។ គីង្គក់នោះប្រាប់ទៅវិញថា "ខ្ញុំកើតស្រែង" ។ ទន្សាយថា ឱអ្នកបង អ្នកបងឯងដោះអន្ទាក់អោយខ្ញុំៗនឹងធានាមើលស្រែងបងឯងអោយជា កុំអោយបងឯងព្រួយចិត្ត ។ គីង្គក់ឮគេថាមើលស្រែងអោយជា ក៏អរណាស់ខំដោះអន្ទាក់អោយទាល់តែរួច ។ ឯទន្សាយបានរួចពីអន្ទាក់ហើយ ក៏និយាយថា "ស្រែងពីដីដូនជីតាអាមកអាណាមើលជា" ។ គីង្គក់ខឹងណាស់ខំលោតដេញតាមគេក៏មិនទាន់ឡើយ ។

និយាយពីតាចាស់គាត់ភ្ញាក់ឡើងពីព្រឹក រៀបវេចស្លាម្លួរួចហើយគាត់ដើរទៅជាប្រញាប់ទៅមើលចំការត្រសក់គាត់ ហើយចូលទៅមើលស្នាមសែដត្រូវទន្សាយរួចទៅនោះ តាចាស់ស្ដាយណាស់គក់ទ្រូងគក់ស្មា "អញខានស្លសាច់ទន្សាយសោះ" ។ គាត់រៀបដាក់ជាថ្មី ដល់យប់ឯក្រោយទៀតទន្សាយនឹកភ្នកចង់ត្រសក់បោលចូលទៅក្នុងចំការភ្លេចនឹកអំពីអន្ទាក់ដោយសារឃ្លានចង់ស៊ីត្រសក់ទៅជាន់លើអន្ទាក់ជាប់ឯជើង ទន្សាយភ័យណាស់មិនដឹងគិតធ្វើដូចម្ដេច នឹងបានរួចពីអន្ទាក់ ។ គីង្គក់មកឃើញទន្សាយជាប់អន្ទាក់ក៏អរណាស់ លោតឡើងទះដៃផ្គន្ធាថា "ឯងធ្លាប់តែបញ្ឆោតអញ ឥឡូវនេះមកជាប់អន្ទាក់ក្រញោនធ្វើមុខភ្លឹះៗ ដូចជាមុខខ្មោចនរណានឹងជួយឯងទៀត" ។ ឯទន្សាយ

ឮគីង្គក់ផ្ទាន់ផ្ទញ់ផ្ទាល់មកខឹងចិត្តណាស់ ប៉ុន្តែជាសត្វមានប្រាជ្ញា ធ្វើជាមិនខឹងនិយាយលួងលោមគីង្គក់ថា "ពីមុនខ្ញុំបញ្ឆោតបងឯងពីព្រោះខ្ញុំទាល់ចំណេះមិនចេះថ្នាំមើលស្រែងបងឯង ម្តងនេះខ្ញុំនិយាយប្រាកដប្រជាមែនទែន ត្បិតខ្ញុំឃើញកូនក្រមុំគេល្អណាស់មុខកំប្លង់ៗ ថ្ពាល់បំផូរដូចផ្កាកុឡាប ខ្ញុំនឹងទៅដណ្តឹងអោយបងឯងៗកុំព្រួយចិត្ត ត្បិតខ្ញុំបាននិយាយម្តងរួចហើយគេថានឹងអោយជាប្រពន្ធបងឯង បើបងឯងជួយដោះខ្ញុំអោយរួចចេញពីអន្ទាក់ ម្តងនេះខ្ញុំទៅដណ្តឹងអោយកុំព្រួយចិត្ត" ។ គីង្គក់ហេតុតែជាសត្វឆ្កួតនឹងស្រីបានឮទន្សាយនិយាយពីកូនក្រមុំគេដូច្នោះ អរណាស់អត់មិនបានញញឹមញញែមកខ្ទេះកខ្ទាញចង់បានកូនក្រមុំគេ ហើយនិយាយថា "បងទន្សាយនិយាយអោយមែនទែនកុំបញ្ឆោតខ្ញុំដូចពីមុនទៀត" ។ ទន្សាយឆ្លើយថា "ទេបញ្ឆោតអីច្រើនដងម្ល៉េះពីមុនពីទាល់ចំណេះខ្ញុំបានជាកុហកម្តងនេះវាងាយទេ ត្បិតអ្នកស្រុកអង្គរ មានកូនក្រមុំច្រើនណាស់ ទោះបីខ្ញុំមិនទៅបងឯងទៅដណ្តឹងខ្លួនឯង ក៏គេអោយដែរត្បិតឥឡូវក្រមុំថោកណាស់ ក្រមុំដប់មួយស្លឹក" បានជាពាក្យមនុស្សគេច្រៀងថា "ក្រមុំដប់មួយស្លឹក" ដោយសារឃើញគីង្គក់ហែលទឹកទៅយកប្រពន្ធស្រុកអង្គរ ។ គីង្គក់ក៏ដោះអន្ទាក់អោយទន្សាយទៀត ។ ទន្សាយបានរួចពីអន្ទាក់ហើយ ក៏ស្ទុះផ្លោតលោតបោលទៅហើយថា "គីង្គក់ឯងស្រែងគគ្រាតណាស់ នរណាគេនឹងអោយកូនក្រមុំគេអញបញ្ឆោតឯងទេ" ។ គីង្គក់ឮទន្សាយថាដូច្នោះខឹងណាស់ ចង់តែលោតខ្ទីចក្បាលអោយស្លាប់នឹងភ្លឺស្រែ ប៉ុន្តែមកគិតមានៈក្នុងចិត្ត ចង់បានកូនក្រមុំស្រុកអង្គរហើយក៏ទៅ ។ លុះជួបនឹងសត្វកំពូលអាចម៍ៗ សួរថា " បងគីង្គក់ទៅណា ?" ។ គីង្គក់ប្រាប់ថា "ខ្ញុំទៅយកប្រពន្ធស្រុកអង្គរ" ។

សត្វកំពូលអាចម៍ថា "បងឯងទៅដល់ឬថ្មើរនេះទៅហើយ ?" ។ គីង្គក់នោះពីព្រោះតែចិត្តចង់បានប្រពន្ធណាស់ ក៏ប្រាប់ទៅកំពូលអាចម៍ថា "ខ្ញុំទៅហើយ ខ្ញុំត្រឡប់មកស៊ីបាយព្រឹកវិញ" គីង្គក់ឮកំពូលអាចម៍ធ្វើងួងៗ ក៏សួរថា "បងឯងធ្វើអ្វី ?" ។ កំពូលអាចម៍ប្រាប់ថា "ខ្ញុំក្រឡឹងជុំរទេះ" ។ គីង្គក់សួរថា "ឯងធ្វើជុំរទេះអ្វីខ្លីម្ល៉េះ?" ។ កំពូលអាចម៍ឆ្លើយថា "មិនខ្លីទេ ខ្ញុំគិតនឹងកាត់អោយបានជាពីរកំណាត់អោយគ្រប់មួយសំរាប់តែម្តង" ។ បានជាកំពូលអាចម៍ថាដូច្នោះអោយទាន់ប្រាជ្ញា ដែលគីង្គក់និយាយជំហរថា "ត្រឡប់មកស៊ីបាយព្រឹកវិញ" ។ គីង្គក់ហែលទឹកអំពីស្រុកទន្លេធំគិតទៅយកប្រពន្ធស្រុកអង្គរ បើជួបនឹងសត្វឯណាគេសួរសុទ្ធតែប្រាប់គេថា "ទៅយកប្រពន្ធឯស្រុកអង្គរ" លុះជួបនឹងត្រីទីពោក៏វាត្របាក់លេបស៊ីទៅ ។

និយាយពីទន្សាយការរួចអំពីអន្ទាក់តាចាស់នោះហើយបោលទៅពួននឹងគុម្ពរពាក់មួយ ។ ពេលនោះមានខ្លាវាមួយមកឃើញទន្សាយពួននៅគុម្ពរពាក់នោះ វាលបចង់ខាំទន្សាយស៊ី ។ ឯទន្សាយដឹងថាខ្លាលបចង់ខាំស៊ីខ្លួន ហើយធ្វើជាគ្រហែមថា "អ៊ែម! អញស៊ីដំរីប្រាំមិនស្កាំមាត់ ស៊ីត្រប់ខារតែមួយស្អាបំពង់កដល់ម្ល៉េះ ? ធ្វើម្តេចបានថ្លើមខ្លាមកស៊ីសោះវាស្អាបំពង់ក" ។ ខ្លាឮទន្សាយថាដូច្នោះ ក៏គិតខ្លាចមិនហ៊ានខាំ ហើយទៅបបួលស្វា លុះទៅជួបនឹងស្វាហើយនិយាយប្រាប់ស្វាថា "អាសត្វអីតូចមួយវាថាស៊ីដំរីប្រាំមិនស្កាំមាត់ វាស៊ីត្រប់ខារតែមួយស្អាណាស់ ធ្វើម្តេចនឹងបានថ្លើមខ្លាស៊ីកុំអោយស្អា ខ្ញុំឮដូច្នោះខ្ញុំខ្លាចណាស់" ។ ស្វាឮខ្លានិយាយប្រាប់ក៏សួរទៅវិញថា "សត្វនោះប៉ុណ្ណារូបវាដូចម្តេច ?" ខ្លាប្រាប់ទៅថា "សត្វនោះតូចប៉ុនកដៃហើយមានស្លឹកត្រចៀកវែងកន្ទុយខ្លី" ។ ស្វាឆ្លើយថា "ឱ! នេះគេហៅសត្វទន្សាយអានេះវាជំហរណាស់បងឯងកុំខ្លាចវា" ។ ខ្លាឮស្វាថាដូច្នោះថា "ទេ! បងស្វាខ្ញុំឃើញកំទេចភ្លុកដែលវាស៊ីដំរីសល់នៅនោះមានពាសពេញប្របខ្លួនវា" ។ ឯស្វាថា "ទេមិនមែនទេបងខ្លាឯងទៅនឹងខ្ញុំៗ ជូនបងឯងទៅមើលអោយច្បាស់មែនទែន" ។ ឯខ្លាប្រកែកថា "ទេខ្ញុំខ្លាចវាណាស់ វាថាចង់ស៊ីថ្លើមខ្ញុំបើបងឯងជូនខ្ញុំទៅបើវាដេញមកខាំខ្ញុំហើយបងឯងរត់ឡើងដើមឈើបាត់ទៅ វានឹងខាំខ្ញុំយកទៅស៊ីឥតអំពើ" ។ ស្វាថា "ឱបងឯងឆោតអីម្ល៉េះ បើបងមិនជឿខ្ញុំ បងឯងយកវល្លិ៍មកចងចង្កេះគ្នាអោយជាប់ទាំងពីរនាក់ហើយសឹមទៅ" ។ ខ្លាឮស្វាដូច្នោះក៏បោចវល្លិ៍មកចងចង្កេះទាំងពីរនាក់ជាប់ហើយបបួលគ្នាដើរទៅ ។ ឯទន្សាយកាលដែលឃើញខ្លាទៅវិញក៏ទៅអង្គុយលើដំបូក១ប្របទីនោះ ។ លុះទន្សាយក្រឡេកមើលទៅឃើញខ្លានឹងស្វាចងចង្កេះជាប់គ្នាហើយដើរចូលមកដូច្នោះ ក៏អើតឡើងគ្រហែមថា